

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 14-1-2014
Nummer voorstel: 2014/8

Voor raadsvergadering d.d.: 28-01-2014
Agendapunt:

Onderwerp:
Vaststelling VTH-Beleidsplan

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:
het VTH-Beleidsplan vast te stellen voor de periode 2014-2018 en kennis te nemen van het integraal VTH-Jaarplan&Jaarverslag.

Samenvatting:
In het VTH-Beleidsplan legt de raad de waarde van de fysieke leefomgeving vast, in de vorm van geprioriteerde onderwerpen en streefniveaus voor naleefgedrag. Daarbij stelt de raad kaders ten behoeve van toetsing, toezicht en handhaving van activiteiten met een mogelijke invloed op de fysieke leefomgeving. De raad neemt verder kennis van het integraal VTH-Jaarplan&Jaarverslag, waarin wordt aangegeven op welke wijze VTH-taken in 2013 zijn uitgevoerd en uitvoering wordt gegeven aan de taken in 2014, waarbij toepassing wordt gegeven aan de kaders uit het VTH-Beleidsplan.

Inleiding
Voor u liggen het VTH-Beleidsplan 2014-2018 en het gebundeld VTH-Jaarverslag 2013 en VTH-Jaarplan 2014. In de eerste paragraaf van deze oplegger wordt u geïnformeerd over de totstandkoming van het VTH-Beleidsplan en de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de wensen van de raad. Belangrijke informatie om te betrekken bij de besluitvorming tot vaststellen van het beleidsplan. In de tweede paragraaf wordt stilgestaan bij het jaarverslag en jaarplan VTH. In dit verslag en plan, dat ter informatie aan de raad wordt gezonden, wordt ingegaan op de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de diverse VTH-taken. Het jaarplan en jaarverslag worden

gezamenlijk met het VTH-Beleidsplan aangeboden omdat het jaarplan in gaat op de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de in het beleid opgenomen kaders.

1. VTH-Beleidsplan

Gezien de bezuinigingen waar wij als gemeente en dus als organisatie voor worden gesteld, zullen dezelfde taken, soms zelfs meer, moeten worden uitgevoerd met minder mensen. Dit betekent dat per taak minder tijd beschikbaar is. Hiertoe zullen prioriteiten moeten worden gesteld. Het vaststellen van kaders voor die prioriteiten is aan de raad voorbehouden.

1.2 Doel

Het VTH-Beleidsplan is specifiek opgesteld voor de VTH-taken. Het is geen plan of verordening voor gebruikers van de fysieke leefomgeving, maar een kader voor ambtenaren. Het gaat over de wijze van toetsing, toezicht en handhaving. Hoewel extern merkbaar is het VTH-Beleidsplan dus intern werkend. Het doel van het plan is om de keuzes die wij gezamenlijk moeten maken vast te leggen en deze te voorzien van kaders. Daarnaast zorgt het plan dat de resultaten en effecten van de gemaakte keuzes en vastgelegde kaders worden gemonitord, zodat effectieve sturing en bijstelling mogelijk is.

1.3 Hoe

In het VTH-Beleidsplan worden onderwerpen benoemd, die wij ter bescherming van onze fysieke leefomgeving van belang vinden. Aan deze onderwerpen is een streefniveau gekoppeld voor het gewenste naleefgedrag. Dit naleefgedrag zegt iets over hoe wij met elkaar met onze fysieke leefomgeving om willen gaan en wat wij hierin van elkaar mogen verwachten. De wijze waarop dit gewenste naleefgedrag wordt behaald zal worden gemonitord. Wanneer uit monitoren blijkt dat het streefniveau niet wordt behaald, kan de prioriteit van toezicht, en indien noodzakelijk handhaving, aan dat onderwerp worden toegekend. Prioritering van toezicht en eventuele handhaving is dus afhankelijk van de mate waarin de gebruikers van de fysieke leefomgeving zelfstandig aan het gewenste naleefgedrag voldoen.

1.4 Workshop

Op dinsdag 19 november heeft in de gemeenteraad een workshop plaatsgehad. In deze workshop is de raad gevraagd welke onderwerpen met betrekking tot de leefomgeving voor de raad belangrijk zijn. Daarnaast is met de raad gesproken over gewenste naleefgedrag en de wijze waarop gewenste naleefgedrag eventueel kan worden afgedwongen. Op deze wijze is de raad meegenomen in de voorgestelde systematiek, terwijl andersom de voor de raad belangrijke onderwerpen in het beleidsplan een plek hebben gekregen. De workshop met de raad is als zeer waardevol ervaren en zal een vervolg krijgen als na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuwe raad is gevormd. In de workshop van 19 november is verder ingegaan op de volgende onderwerpen.

1.5 Goede intenties

In het VTH-Beleidsplan, en daarmee in de praktische uitvoering van de taken, gaan wij uit van de goede intenties van burgers en bedrijven. Wetgeving is complex. Als een bedrijf of burger handelt in strijd met regelgeving, gaan wij er primair vanuit dat de burger te goede trouw is en verstrikt is geraakt in de veelheid van regels. Toezicht en handhaving zijn er dan ook op gericht de burger of het bedrijf te attenderen op de omissie en de kans te bieden deze omissie te verhelpen. Pas als opzet of bewuste niet naleving wordt geconstateerd, of grote en directe schade aan de fysieke leefomgeving dreigt, zal een formeel/juridisch traject worden gestart. Opzet en 'bewust niet naleven' blijken uit (het uitblijven van) handelingen van de overtreder, nadat deze op een omissie is geattendeerd, deze de omissie begrijpt, maar niettemin de overtreding voortzet. Anders gezegd, in ons toezicht en onze handhaving gaan wij uit van goede intenties, tot de overtreder ons met (uitblijven van) handelingen van het tegendeel overtuigd.

1.6 Ontwikkeling

Prioriteren is niet nieuw. Het 100% toetsen van, of toezicht houden op, alle gestelde regels en kaders zou zeer tijdrovend zijn voor de organisatie en een aanzienlijke administratieve last voor bedrijven en burgers betekenen. Landelijk is een toetsing- en toezichtprotocol ontwikkeld. Deze is ook in Steenwijkerland toegepast. In jaarplannen zijn afspraken met betrekking tot geprioriteerde onderwerpen gemaakt. Daarnaast is een handhavingsmatrix ontwikkeld, waarmee de laatste jaren ervaring is opgedaan. Als laatste is het principe 'naleefgedrag' ontwikkeld. Dit naleefgedrag wordt ook in de risicoanalyses van bijvoorbeeld de RUD toegepast. Aan dit gewenste naleefgedrag wordt een streefniveau gekoppeld, waaraan wij willen dat burgers en bedrijven voldoen. De hoogte van dit streefniveau moet bestuurlijk worden vastgelegd.

1.7 Wat is nieuw

Zoals hiervoor beschreven, gaan we in onze toetsing en ons toezicht geen vreemde of nieuwe dingen doen. Wel nieuw is de verplichting vanuit de Kwaliteitscriteria om kaders bestuurlijk vast te leggen. De hoogten van het lokaal gewenste streefniveau bestuurlijk vastleggen is hier een voorbeeld van.

Ook het prioriteren zelf is niet nieuw, maar (de verplichting tot) het daadwerkelijk monitoren van de resultaten is wel een nieuwe ontwikkeling. Niet alleen is het monitoren een nieuwe ontwikkeling, het is ook een belangrijke ontwikkeling. We doen, door bezuinigingen, minder dan voorheen. Het effect hiervan op de fysieke leefomgeving is onbekend. Door deze effecten te rapporteren en de resultaten voor te leggen aan het bestuur, kunnen keuzes beter onderbouwd worden gemaakt.

Het vastleggen van het streefniveau van het naleefgedrag en het monitoren daarvan, heeft als voordeel dat reactieve sturing effectiever wordt. Indien uit toezicht blijkt dat het gewenste percentage naleefgedrag voor een bepaald onderwerp zonder sturing wordt behaald, kan het toezicht op andere onderwerpen worden ingezet. Dus hoewel de hoogte van het gewenste naleefgedrag iets zegt over de prioriteit van het onderwerp, kan in de praktijk blijken dat het toezicht op andere fronten wordt ingezet, omdat het lager geprioriteerde naleefgedrag van dat onderwerp niet wordt behaald.

Als laatste is een echte trendbreuk dat de kaders niet meer worden vastgelegd in het jaarplan, maar in het VTH-Beleidsplan, die voor een periode van vier jaar door de raad wordt vastgesteld. In het jaarplan zullen vervolgens speerpunten worden benoemd, die een nadere invulling geven aan de in het beleidsplan door de raad vastgestelde thema's en prioriteiten.

Aan de onderwerpen die u als raad belangrijk vindt zijn streefniveaus voor naleefgedrag opgehangen. Logischerwijs wordt, in eerste instantie, tijdens toetsing en toezicht prioriteit toegekend aan de onderwerpen waarvoor u een hoog streefniveau heeft vastgesteld. Tijdens de monitoring kan blijken dat een streefniveau zonder prikkel van gemeentezijde wordt gehaald. De prioriteit kan dan worden verlegd naar een onderwerp waarvan het streefniveau niet wordt behaald. Als het verleggen van prioriteit middels de vierjarige cyclus van het VTH-Beleidsplan zou plaatsvinden, kan onvoldoende op actualiteiten geschakeld worden. Sturen op prioriteiten kan doormiddel van de handhavingsmatrix. Door het aantal punten voor een in de matrix opgenomen situatie te verhogen c.q. te verlagen kan een hogere dan wel lagere prioriteit aan het toezicht en de handhaving worden toegekend. Door het waarden van punten aan het college te laten door de puntentoekenning in de handhavingsmatrix jaarlijks bij het jaarplan vast te laten stellen, kan

sneller gestuurd. De raad stelt dus de onderwerpen vast en voorziet het gewenste naleefgedrag van een streefniveau. Het verleggen van toezicht van het ene naar het andere onderwerp, als streefniveaus worden behaald, gebeurt o.a. op basis van de handhavingmatrix, bij het vaststellen van het jaarplan door het college.

1.8 Communicatietraject

In de hiervoor genoemde workshop heeft de raad aangegeven belang te hechten aan goede communicatie. Het VTH-Beleidsplan is primair intern gericht, zodat interne communicatie van belang is. Alle betrokken medewerkers moeten op de hoogte zijn van de vaststelling van de kaders. Extern werken de kaders door, echter het naar buiten brengen van prioriteitenmatrixen e.d. zal voor inwoners en ondernemers geen meerwaarde hebben. Extern is het wel van belang dat wij onze inwoners en ondernemers meenemen in de wijze waarop wij onze fysieke leefomgeving waarderen. Met het team communicatie zal een plan van aanpak worden opgesteld om de communicatie zorgvuldig in te zetten.

2. VTH-Jaarverslag en VTH-Jaarplan

Het VTH-Beleidsplan wordt vastgesteld voor een periode van vier jaar en zal na die periode geëvalueerd worden. Naast wenselijk, is het verplicht de nadere uitwerking van de uitvoering van VTH-taken jaarlijks vast te stellen in een plan en na afloop van het jaar hiervan verslag te doen. Het VTH-Jaarplan wordt vastgesteld door het college, in de regel tegelijk met het jaarverslag. Het plan en verslag worden ter informatie aan de raad toegezonden. Gezien de nauwe verwevenheid van het VTH-Jaarplan en het VTH-Jaarverslag enerzijds en het VTH-Beleidsplan anderzijds, lijkt het logisch de stroom van deze stukken te bundelen en tegelijk aan u voor te leggen. Om het aantal stukken beperkt en overzichtelijk te houden, is gekozen het VTH-Jaarverslag 2013 te bundelen met het VTH-Jaarplan-2014.

2.1 VTH-Jaarverslag

In het VTH-Jaarverslag wordt teruggeblikt op de aandachtsgebieden van het afgelopen jaar. Diverse ontwikkelingen, zoals de vorming van de RUD, het eerste jaar onder de RUD-vlag met milieu-taken en de voorbereiding van het overbrengen van de Wabo-brede taken onder de RUD, hebben hun stempel gedrukt op het afgelopen jaar. Ook de verdere effecten van de crisis op de VTH-taken is merkbaar. Daling in het aantal aanvragen om omgevingsvergunning en daling van de leges zijn onderwerpen om bij stil te staan. Belangrijker nog is de verwachting voor 2014. De milieu-taken blijven onder de vlag van de RUD en de wijze van uitwisseling van taken zal verder vormgegeven worden. Ten aanzien van de APV en bijzondere wetten is de belangrijkste verandering de uitvoering van de Drank- en Horecawet. U niet onbekend.

2.2 VTH-Jaarplan

In het jaarplan zal aandacht worden besteed aan de wijze waarop invulling is gegeven aan de opdracht van de raad hiervoor samenwerking te zoeken.

Een groot deel van de aandacht in het jaarplan gaat naar het onderdeel 'Bouwen en ruimtelijke ordening'. De komst van de Kwaliteitscriteria, de intentie per 1 juli 2014 Wabo-breed onder vlag van de netwerk-RUD te gaan werken, de start van de eerder genoemde proceskamer, gewijzigde regelgeving, de invulling van de welstandsnota, de bezuinigingslag en de koloniën van weldadigheid zijn onderwerpen die een stempel op 2014 zullen zetten. In het jaarplan is nader uitgewerkt hoede diverse taakvelden in 2014 worden ingevuld. Daarnaast komt in het jaarplan

terug hoe uitvoering wordt gegeven aan de in het VTH-Beleidsplan gestelde kaders en speerpunten.

Bijlagen bij het voorstel 1. VTH-Beleidsplan, 2. VTH-Jaarplan&Jaarverslag

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdelingvisieur

behandeld bij politieke markt

IO

gkla, tel.: 820, email: gerben.klaren@steenwijkerland.nl

ja, nl. 14 januari 2014

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 28-1-2014
Nummer: 2014/8

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10-12-2013, nummer 2014/8;

b e s l u i t :

het VTH-Beleidsplan vast te stellen voor de periode 2014-2018 en kennis te nemen van het integraal VTH-Jaarplan 2014 en VTH-Jaarverslag 2013.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. ten Hoff M.A.J. van der Tas